

Šlápnete do psí hromádky a domů si můžete přinést škrkavky

27. dubna 2009

Larvální toxokaróza je onemocnění způsobené larvou škrkavky psí nebo škrkavky kočičí. Larvy se vyvíjejí z vajíček obsažených v trusu nakaženého zvířete, proto skutečně není problém donést si je na podrážce až domů, ačkoliv třeba sami žádné zvíře nemáte.

A máte TO doma... | foto: Profimedia.cz

Vajíčka škrkavek se do prostředí dostávají s trusem, ale ten čerstvý infekce schopná vajíčka neobsahuje. Potřebují pár dní, aby dozrály. Pokud se tedy čerstvý psí trus třeba na ulici sbírá ihned, případně obden na zahradě kolem domu, infekce nikomu nehrozí. Pokud však vajíčko obalené trusem zapadne třeba do rohožky, v klidu si tam může dozrát a počkat si na příležitost.

Kdy se můžete nakazit?

Jestli mají vajíčka naopak čas ve venkovním prostředí dozrát, jsou extrémně odolná. Zvláště obalená hlínou či pískem jsou infekce schopná i několik let.

Proto je největší riziko nakažení právě na nechráněném pískovišti či na trávníku, kam kálejí při venčení psi nebo divoké kočky. Pokud jsou ovšem děti zvyklé mýt si před každým jídlem ruce a omýt si před konzumací každé ovoce i zeleninu, mělo by je to uchránit nejen před žloutenkou, ale i před škrkavkami.

Škrkavky jsou problém psů a koček

Škrkavka patří mezi nejčastější parazity psů a koček. Dospělé škrkavky dlouhé 4 až 18 cm jsou v tenkém střevě. Jejich potravou je krev a střevní sliznice hostitele. Dospělá samice škrkavky přitom denně vyloučí až 200 tisíc vajíček, která se s trusem dostávají do vnějšího prostředí a ohrožují další zvířata i lidi.

U dospělých psů se vyskytují škrkavky poměrně zřídka, i když má většina zvířat larvičky těchto parazitů uložené v orgánech. Zato u štěňat a mladých psů je 90% šance, že mládě nakažené je, protože larvičky se z orgánů feny uvolňují do krve a přes placentu pronikají do plodů. Po porodu jsou z těla matky ještě několik týdnů vylučovány s mateřským mlékem, proto se odčervování u štěňat musí provádět opakovaně.

U dospělých koček se škrkavky běžně vyskytují jak v orgánech, tak ve střevech. Kočata se sice rodí bez škrkavek, ale prostřednictvím mléka je v prvních třech týdnech získají od matky také, takže potřeba odčervování platí i pro ně. Samozřejmě, že jsou rozdíly mezi kočkami chovanými doma a žijícími volně. Kočky zdržující se doma byste měli nechat dvakrát ročně vyšetřit trus, venkovní kočky se mají odčervovat pravidelně dvakrát do roka.

Prevenčí je odčervování

Štěňata by měla být poprvé odčervena i s matkou zhruba dva týdny po porodu, koťata ve třech týdnech. Až do věku tří měsíců se pak mláďata odčervují každé dva týdny. A protože u psů i koček je do jednoho roku je výskyt škrkavek nejčastější, opakuje se podávání antiparazitik každé tři měsíce.

"U dospělých psů je ideální stav, když nechá majitel dvakrát do roka vyšetřit trus zvířete na přítomnost parazitů," odpověděla na dotaz Hobby.cz veterinární lékařka Marta Skrejvalová. "Pro zvíře je to šetrnější než automatické podávání antiparazitik, navíc se mohou vyšetřením trusu odhalit i jiní parazité a pak se dají cíleně vybrat nejvhodnější antiparazitika." Vyšetření stojí dvě stovky, a pokud je trus čistý, není nutné zvířeti podávat žádné léky. Stačí přijít za půl roku na další vyšetření.

Pokud chcete antiparazitika podávat preventivně jednou za půl roku sami, bez vyšetření, také je to možné, ať už se jedná o psa nebo o kočku. Vhodné přípravky zakoupíte přímo ve veterinárních [ordinacích](#), případně ve vybraných [lékárnách](#) s veterinárními léčivými. Pro štěňata a koťata mají formu pasty, pro dospělá zvířata jsou určeny tablety.

Jak umí škrkavka ublížit člověku

K nejčastěji postiženým patří děti, které se nakazí na kontaminovaném pískovišti, hřišti či v parku nebo lidé pracující s půdou, například zahrádkáři. Proto je základní prevencí mýt si před každým jídlem ruce a děti hlídat, aby nic neolizovaly a nestrkaly do pusy. Riziko nakažení přímo od zvířete je v podstatě nulové. I v případě, že by se vajíčko zachytilo na srsti zvířete, tak uhynie dříve, než stačí dozrát a být potenciálně nebezpečné.

Z vajíček škrkavek se ve střevě člověka vylíhnou larvy, které pronikají stěvnou stěnou do cév a putují po těle. Proto se onemocnění nazývá larvální toxokaróza. Putujících larviček poškozují plíce, játra, ledviny, nejnebezpečnější je postižení mozku a očí. Inkubační doba nemoci činí několik týdnů až měsíců, u oční formy dokonce i několik let.

Projevy onemocnění závisí na tom, který orgán je zasažen a jaký je stupeň jeho poškození. Nemoc se může projevit například zvětšením jater, sleziny či lymfatických uzlin, horečkou, bolestmi kloubů i kopřivkou. Oční larva zase může způsobit vážné poškození zraku až oslepnutí. Někdy ovšem larva přežívá ve svalech nebo orgánech, aniž by vyvolávala těžkosti a odhalit ji může jen klinické vyšetření.

Autor: Martina Čermáková